

Valikkursused Eesti keel teise keelena

Valikkursus „Sissejuhatus eestikeelsetesse ainetesse“ G1 I poolaasta

Valikkursus “Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine I” G2, I pa

Valikkursus “Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine II” G2, II pa

Valikkursus „Valmistume eesti keele kui teise keele riigieksamiks” G3 -1

Valikkursus “Valikkursus “Sõnavara ja õigekeel” G3, II pa

Kursuse nimetus	Valikkursus „Sissejuhatus eestikeelsetesse ainetesse“
Eelduskursus	
Kursuse läbiviimise aeg	G1 I poolaasta
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	Õpilased omandavad eestikeelse ainealase sõnavara Aktiviseerida õpilastes passiivsed eesti keele teadmised ja julgustada neid õpitut kohe rakendada.
Kursuse lühikirjeldus	Kursus keskendub eestikeelse ainealase sõnavara arendamisele ja kinnistamisele. Kursuse käigus käsitletakse aineõpetajate poolt koostatud eestikeelseid tekste/mõisteid jms, mis on aluseks sõnavara arendamise ja kinnistamise ülesannetele. Kasutakse nt ajaloo, bioloogia, matemaatika, inimeseõpetuse, muusika, kultuuriajaloo, füüsika, geograafia jt valdkondade tekste. Fookuses on meetodid/võtted /ülesanded, mis toetavad ainealase sõnavara arendamist (sõnastuse varieerimine, lisaselgitused, ümbersõnastamised) ja selle omandamist.
Lõiming teiste õppeainetega	ajaloo, bioloogia, matemaatika, inimeseõpetuse, muusika, kultuuriajaloo, füüsika, geograafia jt ained
Õppekäigud/projektid	-
Õpioskuste arendamine	Selle kursuse käigus: <ul style="list-style-type: none">• Arendatakse õpilaste keelelisi ja kognitiivseid oskusi, mis on vajalikud edukaks ainete omandamiseks eesti keeles
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpuks õpilane: <ul style="list-style-type: none">• Omab piisavalt sõnavara, et aineid eesti keele õppida
Kursuse sisu	Ajaloo-, bioloogia-, matemaatika-, inimeseõpetuse-, muusika-, kultuuriajaloo-, füüsika-, geograafiaalased tekstid/mõisted/ülesanded

Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine	<p>Kursust hinnatakse mitteeristavalt “arvestatud” A ja “mittearvestatud” MA.</p> <p>Mitteeristava hinde kujunemisel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) võetakse aluseks tagasiside selle kohta, millises mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused; 2) hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppeprotsessis; 3) õpitud ainealast sõnavara. <p>Arvestuse saamiseks tuleb sooritada/ära teha kõik kokkulepitud arvestuslikud õpiülesanded (nt sõnavaratööd, rühmatööd, tunnikontrollid, enese- ja kaaslase hindamine).</p> <p>„A“ (arvestatud) 50%-100% Õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus vastab kooli õppekavas märgitud õpitulemusele.</p> <p>MA“ (mittearvestatud) 0% - 49% Õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus jääb madalamaks kooli õppekavas märgitud õpitulemusest.</p>
Õppematerjalid	Kasutatakse ajaloo-, bioloogia-, matemaatika-, inimeseõpetuse-, muusika-, kultuuriajaloo-, füüsika-, geograafiaõpetajate poolt valitud tekstid/mõisted/ülesanded, mida vajadusel tasemele vastavaks kohandatakse.
Soovituslik kirjandus	
Kursuse väljund	Õpilane on saanud ettevalmistuse ainete õppimiseks eesti keeles ning on omandanud õpitud sõnavara.

Valikkursus “Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine I”	
Eelduskursus	
Kursuse läbiviimise aeg	G2, I pa
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	Arendada õpilaste suulist ja kirjalikku väljendusoskust.
Kursuse lühikirjeldus (õppetegevus)	Poolametlikud kirjad (avaldus, teade, seletuskiri, kiitus/tänukiri, palve, kutse, hinnang) Arutlusteemad: Vabatahtlik töö, Nutisõltuvus, Heategevus, Kohanemine võõras kultuuris
Lõiming teiste õppeainetega	
Õppekäigud/projektid	

Õpioskuste arendamine	Fookuses on suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine
Kursuse õpitulemused	<p>oskab end erinevatel teemadel suuliselt ja kirjalikult väljendada;</p> <p>oskab oma seisukohta sõnastada ja seda põhjendada;</p> <p>oskab poolametlikke dokumente kirjutada,</p> <p>oskab etteantud teemal arutlust kirjutada;</p> <p>oskab monoloogi esitada ja kaasläse monoloogi kommenteerida ning selle kohta oma arvamust avaldada.</p>
Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine	<p>Pika monoloogi puhul hinnatakse oskust üksikasjalikult kirjeldada ja jutustada, sidudes allteemasid, laiendades olulisi punkte ning võttes kõik sobivalt kokku ladusas kirjelduses.</p> <p>Põhjendamisel ja selgitamisel (nt väitluses) hinnatakse: oskust seisukohta korrakindlalt ja struktureeritult põhjendada, arvestades vestluspartneri vaatenurka, tuues välja olulised aspektid koos väiteid kinnitavate näidetega ning lõpetades sobiva kokkuvõttega.</p> <p>Avalikke teadaannete puhul hinnatakse oskust edastada tähtsat teavet selgelt, ladusalt ja loomulikult, nii et mõistmiseks ei ole vaja teistel pingutada, alates väga lühikestest ettevalmistatud teadaannetest kuni spontaansete ja pea laitmatult ladusate sõnumiteni.</p> <p>Avaliku esinemise puhul hinnatakse oskust tulla hästi toime, kui tema esinemist katkestatakse, reageerides spontaanselt, ilma erilise pingutuseta; oskust pidada suulist ettekannet publiku ees (nt tunnis, üritusel), alates väga lühikesest ettevalmistatud ülesastumisest, liikudes edasi otsesõnalise esinemiseni tuttavalt, oma pädevusvaldkonda kuuluval teemal; oskust vastata küsimustele ladusalt ja spontaanselt.</p> <p>Üldise suhtluse puhul hinnatakse ladusalt ja loomulikku, peaaegu pingutuseta väljendamist ning rikkaliku sõnavara sh ümbersõnastamise kasutamist.</p> <p>Vestluse puhul hinnatakse teiste vestlejatega võrdväärset toimetulekut otseses, selges ühiskeeles sh emotsionaalse, vihjelise ja naljatleva keelepruugi kasutamist.</p> <p>Ametlikel aruteludel osalemisel hinnatakse: abstraktsetel, keerulistel ja võõrastel teemadel praktiliste probleemide käsitlemist, arutluskäigu jälgimisel kordamise ja selgitamise vajaduse esitamise oskust; arutelu mõistmist ning selles osalemist, argumentide kritiseerimist ning oma arvamuse veenvat esitamist.</p>

	<p>Intervjuu puhul hinnatakse oskust liikuda edasi ettevalmistatud küsimustest spontaansetele kõrvalekaldumisele ja huvitavatel vastustel pikemalt peatumisele ning lõpetades dialoogi ülesehitamise ja enesekindla suhtlemisega.</p> <p>Üldise kirjaliku teksti loomisel hinnatakse oskust kirjutada selgeid, hea ülesehitusega tekste ning oskust kasutada eri žanrite struktuuri ja tavasid.</p> <p>Loovkirjutamisel hinnatakse oskust kirjutada erinevaid loovtekste, alates lihtsast igapäevasest infost, liikudes edasi mitmesuguste huvivaldkonna teemadeni ning lõpetades paeluvate jutustuste ja kogemuste kirjeldustega (nt päeviku sissekanded, elulood, luuletused, hea ülesehitusega ja väljaarendatud kirjeldustega loomingulised tekstid). Hinnatakse ka teksti keerukust (tekst on žanrinõudeid järgiv, ladus, selge, hea ülesehitusega). Loovkirjutamisel hinnatakse ja teksti sõnastust ja õigekirja.</p> <p>Ülevaadete ja arutletavate tekstide kirjutamisel hinnatakse teksti sisu tuttavatest huvivaldkonna teemadest ja tavapärasest faktiteabest kuni keeruliste akadeemiliste ja erialateemadeni; teksti tüüpi, lühikestest ülevaadetest ja plakatitest kuni keerukate argumenteerivate tekstideni või tekstideni, mis annavad kriitilise hinnangu ettepanekutele või kirjandusteostele; teksti sidusust, lihtsate sidusvahendite kasutamisest ladusate, mõjusalt ja loogiliselt liigendatud tekstideni.</p> <p>Üldise kirjaliku suhtluse hindamisel hinnatakse oskust selgelt ja täpselt väljendada, suheldes lugejaga paindlikult ja tulemuslikult.</p> <p>Kirjavahetusel hinnatakse sõnumi tüüpi (lihtsatest isiklikest sõnumitest üksikasjalikuma isikliku ja ametialase kirjavahetuseni) ning keelekasutust.</p>
Õppematerjalid	<p>Riigieksamite materjalid.</p> <p>Harno testide materjalid - Eesti keel teise keelena - All Documents (sharepoint.com)</p>
Soovituslik kirjandus	<p>Õppematerjalide viited:</p> <p>Reporter https://reporter.kanal2.ee/</p> <p>Ühe minuti loeng https://novaator.err.ee/k/uhe-minuti-loeng</p> <p>Tagasi kooli https://tagasikooli.ee/</p> <p>Jupiter.ee https://jupiter.err.ee/video</p> <p>Tehisintellekt https://chat.openai.com/</p> <p>Ringvaade https://etv.err.ee/ringvaade</p> <p>Ühe minuti loeng https://novaator.err.ee/k/uhe-minuti-loeng</p>

Kursuse väljund (lõpptulemus mitme kursuse korral)	
--	--

Valikkursus “Suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine II”	
Eelduskursus	
Kursuse läbiviimise aeg	G2, II pa
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	Arendada õpilaste suulist ja kirjalikku väljendusoskust.
Kursuse lühikirjeldus (õppetegevus)	Poolametlikud kirjad (motivatsioonikiri, taotlus, järelepärimine, soovituskiri, kaebus / pretensioon, aruanne, ettepanek) Arutlusteemad: ajateenistus, multikultuursus, elukestev õpe, karjääriplaneerimine.
Lõiming teiste õppeainetega	
Õppekäigud/projektid	
Õpioskuste arendamine	Fookuses on suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine
Kursuse õpitulemused	oskab end erinevatel teemadel suuliselt ja kirjalikult väljendada; oskab oma seisukohta sõnastada ja seda põhjendada; oskab poolametlikke dokumente kirjutada, oskab etteantud teemal arutlust kirjutada; oskab monoloogi esitada ja kaaslaste monoloogi kommenteerida ning selle kohta oma arvamust avaldada.
Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine	Pika monoloogi puhul hinnatakse oskust üksikasjalikult kirjeldada ja jutustada, sidudes allteemasid, laiendades olulisi punkte ning võttes kõik sobivalt kokku ladusas kirjelduses. Põhjendamisel ja selgitamisel (nt väitluses) hinnatakse: oskust seisukohta korrakindlalt ja struktureeritult põhjendada, arvestades vestluspartneri vaatenurka, tuues välja olulised aspektid koos väiteid kinnitavate näidetega ning lõpetades sobiva kokkuvõttega. Avalikke teadaannete puhul hinnatakse oskust edastada tähtsat teavet selgelt, ladusalt ja loomulikult, nii et mõistmiseks ei ole vaja teistel pingutada, alates väga

lühikestest ettevalmistatud teadaannetest kuni spontaansete ja pea laitmatult ladusate sõnumiteni.

Avaliku esinemise puhul hinnatakse oskust tulla hästi toime, kui tema esinemist katkestatakse, reageerides spontaanselt, ilma erilise pingutuseta; oskust pidada suulist ettekannet publiku ees (nt tunnis, üritusel), alates väga lühikesest ettevalmistatud ülesastumisest, liikudes edasi otsesõnalise esinemiseni tuttavalt, oma pädevusvaldkonda kuuluval teemal; oskust vastata küsimustele ladusalt ja spontaanselt.

Üldise suhtluse puhul hinnatakse ladusat ja loomulikku, peaaegu pingutuseta väljendamist ning rikkaliku sõnavara sh ümbersõnastamise kasutamist.

Vestluse puhul hinnatakse teiste vestlejatega võrdväärset toimetulekut otseses, selges ühiskeeles sh emotsionaalse, vihjelise ja naljatleva keelepruugi kasutamist.

Ametlikel aruteludel osalemisel hinnatakse: abstraktsetel, keerulistel ja võõrastel teemadel praktiliste probleemide käsitlemist, arutluskäigu jälgimisel kordamise ja selgitamise vajaduse esitamise oskust; arutelu mõistmist ning selles osalemist, argumentide kritiseerimist ning oma arvamuse veenvat esitamist.

Intervjuu puhul hinnatakse oskust liikuda edasi ettevalmistatud küsimustest spontaansele kõrvalekaldumisele ja huvitavatel vastustel pikemalt peatumisele ning lõpetades dialoogi ülesehitamise ja enesekindla suhtlemisega.

Üldise kirjaliku teksti loomisel hinnatakse oskust kirjutada selgeid, hea ülesehitusega tekste ning oskust kasutada eri žanrite struktuuri ja tavasid.

Loovkirjutamisel hinnatakse oskust kirjutada erinevaid loovtekste, alates lihtsast igapäevasest infost, liikudes edasi mitmesuguste huvivaldkonna teemadeni ning lõpetades paeluvate jutustuste ja kogemuste kirjeldustega (nt päeviku sissekanded, elulood, luuletused, hea ülesehitusega ja väljaarendatud kirjeldustega loomingulised tekstid). Hinnatakse ka teksti keerukust (tekst on žanrinõudeid järgiv, ladus, selge, hea ülesehitusega). Loovkirjutamisel hinnatakse ja teksti sõnastust ja õigekirja.

Ülevaadete ja arutletavate tekstide kirjutamisel hinnatakse teksti sisu tuttavatest huvivaldkonna teemadest ja tavapärasest faktiteabest kuni keeruliste akadeemiliste ja erialateemadeni; teksti tüüpi, lühikestest ülevaadetest ja

	<p>plakatitest kuni keerukate argumenteerivate tekstideni või tekstideni, mis annavad kriitilise hinnangu ettepanekutele või kirjandusteostele; teksti sidusust, lihtsate sidusvahendite kasutamisest ladusate, mõjusalt ja loogiliselt liigendatud tekstideni.</p> <p>Üldise kirjaliku suhtluse hindamisel hinnatakse oskust selgelt ja täpselt väljenduda, suheldes lugejaga paindlikult ja tulemuslikult.</p> <p>Kirjavahetusel hinnatakse sõnumi tüüpi (lihtsatest isiklikest sõnumitest üksikasjalikuma isikliku ja ametialase kirjavahetuseni) ning keelekasutust.</p>
Õppematerjalid	Harno testide materjalid - Eesti keel teise keelena - All Documents (sharepoint.com)
Soovituslik kirjandus	<p>Õppematerjalide viited:</p> <p>Reporter https://reporter.kanal2.ee/</p> <p>Ühe minuti loeng https://novaator.err.ee/k/uhe-minuti-loeng</p> <p>Tagasi kooli https://tagasikooli.ee/</p> <p>Jupiter.ee https://jupiter.err.ee/video</p> <p>Tehisintellekt https://chat.openai.com/</p> <p>Ringvaade https://etv.err.ee/ringvaade</p> <p>Ühe minuti loeng https://novaator.err.ee/k/uhe-minuti-loeng</p>
Kursuse väljund (lõpptulemus mitme kursuse korral)	

Kursuse nimetus	Valikkursus „Valmistume eesti keele kui teise keele riigieksamiks”
Eelduskursus	
Kursuse läbiviimise aeg	G3-2
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	<p>Kursuse lõpetanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb end kindlamini nii riigieksami suulises kui ka kirjalikus osas; - teab ülesannetele lähenemise strateegiat; - osakab analüüsida ülesandeid. - on arendanud B2-C1 keeletaseme nelja osaoskuse keelepädevusi alljärgnevalt: <ul style="list-style-type: none"> • Kuulamine: Suudab mõista teksti peamist mõtet, teha järeldusi, leida valikulist infot ning mõista teksti detailselt. • Lugemine: Saab detailselt aru erinevat tüüpi tekstidest, leiab valikulise info ja peamise mõtte. • Rääkimine: On võimeline kommenteerima ja arutlema erinevate seisukohtade üle.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjutamine: Oskab kirjutada aruandeid, ametlikke kirju (kaebus, info küsimine/andmine) ja poolt- ja vastu-argumentide või esseesid
Kursuse lühikirjeldus	Kursus keskendub eesti keele kui teise keele riigieksami protseduurile, ajakavale, struktuurile ja ülesannete tüüpidele. Kursus hõlmab grammatika süvendamist, sõnavara laiendamist, kuulamis- ja lugemisoskuste täiustamist ning erinevate tekstide kirjutamist. Õppijad harjutavad keerukamate lausete moodustamist ja omandavad enesekindluse, et arutleda etteantud teemadel, sealhulgas abstraktsematel ja keerukamatel. Kursuse eesmärk on valmistada osalejaid ette nii iseseisvaks keelekasutuseks kui ka eksamiks.
Lõiming teiste õppeainetega	Inglise keel: Riigieksamiks ettevalmistamine
Õppekäigud/projektid	-
Õpioskuste arendamine	Selle kursuse käigus: <ul style="list-style-type: none"> • Arendatakse õpilaste keelelisi ja kognitiivseid oskusi, mis on vajalikud edukaks eksami sooritamiseks ja igapäevaseks suhtlemiseks.
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpuks õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • Oskab selgelt ja loogiliselt väljendada oma arvamust ning anda põhjendatud hinnanguid. • Suudab kommenteerida ja arutleda erinevate seisukohtade üle. • Kirjeldab täpselt sündmusi ja protsesse ning esitab kaebusi ja ettepanekuid. • Võrdleb ideid ja esitab poolt- ja vastuargumente. • Mõistab teksti peamist mõtet, leiab olulist infot ja teeb järeldusi. • Tunneb sõnavara, kasutab keelt täpselt ja suudab suuliselt ning kirjalikult suhelda enesekindlalt.
Kursuse sisu	Inimene ja ühiskond Inimene ja keskkond Eesti ja maailm Kultuur ja looming Haridus ja töö Teadus ja tehnoloogia
Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine	Kohustuslikud tööd: <ol style="list-style-type: none"> 1) teemakohane kuulamisoskust kontrolliv test; 2) teemakohane lugemisoskust kontrolliv test; 3) teemakohane rääkimisoskust kontrolliv suuline vastus (nt monoloog, dialoog, väitlus jne); 4) teemakohane kirjutamisoskust kontrolliv ülesanne (nt (pool)ametlik kiri, kirjeldav, analüüsiv või arutlev kirjand etteantud teemal või väite põhjal, arvamuseavaldus) Tagasiside antakse hinde juurde komentaarina (töövorm ja punktid)

Õppematerjalid	Kasutatakse autentseid tekste, mida on vajadusel tasemele vastavaks kohandatud. Kuulamisülesannete tekstide allikad on uudised; argivestlused, keskustelud, koosolekud; teadaanded; intervjuud, ülevaated, reportaažid, juhised; lühisõnumid/- teated; loengud; lugemisülesannetel kirjad ja teated (erakirjad, ametlikud kirjad, dokumendid, lugejakirjad, lühisõnumid jms); uudised; artiklid; arvustused; reportaažid; intervjuud; reklaamtekstid ja kuulutused; kasutusjuhised; ilukirjanduslikud tekstid. Riigieksamite materjalid Harno testide materjalid - Eesti keel teise keelena - All Documents (sharepoint.com)
Soovituslik kirjandus	Eesti keele kui teise keele riigieksami eristuskiri (Harno) https://projektid.edu.ee/display/THO/Eesti+keele+riigieksami+eristuskiri
Kursuse väljund (lõpptulemus mitme kursuse korral)	Õpilane teab riigieksami struktuuri. Oskab selgelt ja loogiliselt väljendada oma arvamust, võrrelda ideid, esitada põhjendatud hinnanguid ning kommenteerida ja arutleda erinevate seisukohtade üle. Ta suudab täpselt kirjeldada sündmusi ja protsesse, esitada kaebusi ja ettepanekuid ning leida tekstidest olulist infot, mõistes nende peamist mõtet ja tehes järeldusi. Lisaks tunneb ta hästi vajaliku sõnavara, kasutab keelt täpselt ning on võimeline enesekindlalt suuliselt ja kirjalikult suhtlema.

Valikkursus “Valikkursus “Sõnavara ja õigekeel”	
Eelduskursus	
Kursuse läbiviimise aeg	G3, II pa
Kursuse maht	35 tundi
Kursuse eesmärgid	Laiendada õpilaste sõnavara ja kujundada korrektset keelt.
Kursuse lühikirjeldus (õpetegevus)	Lauseehitus, sõnade järjekord lauses Uudissõnad, sarnassõnad ehk paronüümid, homonüümid, antonüümid, sünonüümid, ühend- ja väljendverbid Veaohtlikud sõnad ja sõnatüübid Fraseologismid Aruteluteemad: Tarbimine Puuetega inimesed Tervis, tervislik eluviis
Lõiming teiste õppeainetega	
Õppekäigud/projektid	

Õpioskuste arendamine	Fookuses on suulise ja kirjaliku väljendusoskuse arendamine
Kursuse õpitulemused	Õpilane: oskab moodustada korralikke täislauseid, räägib soravalt erinevates situatsioonides, vestleb ja väljendab end enesekindlalt, osaleb aktiivselt rühmaaruteludes, tunneb ja kasutab laia sõnavara, kirjutab erinevat tüüpi tekste.
Hindamine sh lõpptulemuse kujunemine	
Õppematerjalid	
Soovituslik kirjandus	e-koolikott
Kursuse väljund (lõpptulemus mitme kursuse korral)	Õpilane: valdab rikkalikku sõnavara ja mõistab kujundlikku keelt, väljendub selgelt, ladusalt ja varieeruvalt; valdab grammatika tarindeid; arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; järgib õigekirjareegleid.